

Надія М. Заріцька*

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ

У статті проаналізовано переваги кластерної моделі організації діяльності національних підприємств легкої промисловості з урахуванням можливості виходу та закріплення на зовнішніх ринках. При цьому довготермінова стратегія розвитку кластерів легкої промисловості повинна визначатися в тісному контакті органів державної влади, ключових підприємств промислового бізнесу та громадських організацій, що функціонують у даній галузі. Організаційною основою реалізації кластерної політики є механізм кластерного управління. Враховуючи всі характерні особливості зовнішнього і внутрішнього середовища галузі легкої промисловості, механізм управління стратегічним розвитком легкої промисловості представлена у вигляді блок-схеми, визначено найбільш значущі фактори стратегічного розвитку, на основі чого побудована модель управління стратегічним розвитком задля досягнення позитивних ефектів на основі кореляційно-регресійного аналізу. Побудовано регресію економічного розвитку легкої промисловості та визначено залежність фінансового результату підприємств легкої промисловості, як основного індикатору ефекту стратегічного розвитку від частки підприємств легкої промисловості у загальній кількості промислових підприємств в Україні, частки легкої промисловості у валовій продукції промисловості України, індексу продукції легкої промисловості, кількості інноваційно активних підприємств та індексів цін виробників промислової продукції. Побудовано кореляційну матрицю залежності фінансового результату підприємств легкої промисловості; кореляційну матрицю залежності фінансового результату підприємств легкої промисловості та отримано результати кореляційно-регресійного аналізу чинників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості.

Ключові слова: механізм кластерного управління, стратегічний розвиток, легка промисловість, фактори стратегічного розвитку, кореляційно-регресійний аналіз.

Форм. 3. Рис. 3. Табл. 3. Літ. 10

DOI

Надежда Н. Зарицкая

УПРАВЛЕНИЕ СТРАТЕГИЧНЫМ РАЗВИТИЕМ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ НА ОСНОВЕ КОРРЕЛЯЦИОННО-РЕГРЕССИОННОГО АНАЛИЗА

В статье проанализированы преимущества кластерной модели организации деятельности национальных предприятий легкой промышленности с учетом возможности выхода и закрепления на внешних рынках. При этом долгосрочная стратегия развития кластеров легкой промышленности должна определяться в тесном контакте органов государственной власти, ключевых предприятий промышленного бизнеса и общественных организаций, функционирующих в данной области. Организационной основой реализации кластерной политики является механизм кластерного управления. Учитывая все характерные особенности внешней и внутренней среды отрасли легкой промышленности, механизм управления стратегическим развитием легкой промышленности представлена в виде блок-схемы, определены наиболее значимые факторы стратегического развития, на основе чего построена модель

* Kyiv National University of Technologies and Design. Kiev. Ukraine

управления стратегическим развитием ради достижения положительных эффектов на основе корреляционно-регрессионного анализа. Построено регрессию экономического развития легкой промышленности и определена зависимость финансового результата предприятий легкой промышленности, как основного индикатора эффекта стратегического развития от доли предприятий легкой промышленности в общем количестве промышленных предприятий в Украине, доли легкой промышленности в валовой продукции промышленности Украины, индекса продукции легкой промышленности, количества инновационных активных предприятий и индексов цен производителей промышленной продукции. Построено корреляционная матрица зависимости финансового результата предприятий легкой промышленности; корреляционная матрица зависимости финансового результата предприятий легкой промышленности и получены результаты корреляционно-регрессионного анализа факторов стратегического развития предприятий легкой промышленности.

Ключевые слова: механизм кластерного управления, стратегическое развитие, легкая промышленность, факторы стратегического развития, корреляционно-регрессионный анализ.

Nadiia M. Zaritskaya

STRATEGIC DEVELOPMENT MANAGEMENT OF UKRAINIAN LIGHT INDUSTRY ON THE BASIS OF CORRELATION AND REGRESSION ANALYSIS

The advantages of the cluster model of organizing the activity of national light industry enterprises have been analyzed in the article, taking into account the possibility of entrance and consolidation in foreign markets. At the same time, a long-term strategy for the development of light industry clusters should be determined closely with public authorities, key industrial enterprises and public organizations operating in the field. The organizational basis for cluster policy implementation is the mechanism of cluster management. Considering all the distinguishing features of the light industry external and internal environment, the mechanism for managing strategic development of light industry has been presented as an organization chart, identifying the most significant factors of strategic development, which is the basis for a strategic development management model developed to achieve positive effects using the correlation-regression analysis. Regression of light industry economic development has been developed and the dependence of financial result of light industry enterprises has been determined as the main indicator of strategic development effect from share of light industry enterprises in total number of industrial enterprises in Ukraine, the share of light industry in gross industrial output of Ukraine, light industry production index, a number of innovative enterprises products and price indices of industrial products manufacturers. The correlation matrix of dependence of financial result of light industry enterprises has been developed; the results of correlation and regression analysis of strategic development factors of light industry enterprises have been obtained.

Keywords: cluster management mechanism, strategic development, light industry, strategic development factors, correlation and regression analysis.

Peer-reviewed, approved and placed: 1.11.2019.

Постановка проблеми. Становлення та розвиток ринкових умов господарювання зумовлюють зміну місця і ролі підприємства в системі економічних відносин. Хід суспільного виробництва в цілому, успіхи економічного і соціального розвитку країни стали залежати від підсумків діяльності окремих підприємств. Такий перехід певним чином впливає на організаційні структури підприємств та форми взаємодії учасників відтворювального процесу. Таким

чином, наявність в економіці різних значущих чинників за формою власності секторів і типів господарств ставить перед підприємствами зовсім інші, ніж раніше, завдання і вносить зміни в умови взаємодії між різними підприємствами. Це диктує потребу у вирішенні нових завдань організації управління стратегічного розвитку легкої промисловості України на всіх рівнях економіки і передусім на основному рівні – підприємствах. Отримати модель регресії, яка може бути використана для прогнозування цільових показників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним питанням стратегічного менеджменту та управління стратегічним розвитком підприємств присвячено роботивідомих зарубіжних та вітчизняних учених, серед яких: М. Войнаренко [7], В. Геєць [5], Г. Шкурін [6] тощо. Водночас складність управління стратегічним розвитком підприємств зумовлює існування невирішених питань щодо єдиного розуміння сутності процесів розвитку підприємств, удосконалення методичних підходів до формування стратегії та управління стратегічним розвитком підприємств.

Невирішені частини дослідження. Знайти найбільш значущі чинники стратегічного розвитку легкої промисловості України. Отримати модель регресії, яка може бути використана для прогнозування цільових показників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості України.

Метою дослідження визначити найбільш значущі фактори стратегічного розвитку, на основі чого побудувати модель управління стратегічним розвитком задля досягнення позитивних ефектів на основі кореляційно-регресійного аналізу

Основні результати дослідження. На сучасному етапі управління розвитком легкої промисловості здійснюється на основі кластерних моделей. Так, на сучасному етапі сформовані такі кластери в галузі легкої промисловості, як освітній інвестиційно-технологічний кластер легкої промисловості.

Переваги кластерної моделі організації діяльності національних підприємств легкої промисловості з урахуванням можливості виходу та закріплення на зовнішніх ринках є очевидними. При цьому довготермінова стратегія розвитку кластерів легкої промисловості повинна визначатися в тісному контакті органів державної влади, ключових підприємств промислового бізнесу та громадських організацій, що функціонують у даній галузі.

На сьогоднішній день кластерні об'єднання є однією з найефективніших моделей економічного розвитку. В свою чергу, сучасний підхід до підвищення конкурентоспроможності національної економіки України базується на необхідності розробки і застосування кластерних стратегій, що підтверджується тим, що останнім часом в науковій літературі пропонують використовувати кластерну стратегію управління економікою, що передбачає створення на території країни високоефективних комплексних утворень, які інтегрують більшість системоутворювальних підприємств, науково-дослідних центрів, вищих навчальних закладів та інших організацій, які взаємодоповнюють один одного у досягненні системних загальноекономічних, бюджетних та соціальних ефектів. На думку М. Афтандіянц, така системна організація економічного простору характеризується як кластерна стратегія управління

економічним розвитком, що визначає нові його функції, нові механізми участі державних структур в соціальному та економічному розвитку територій країни [1].

Н. Каніщенко розглядає кластери як ефективний метод вирішення регіональних проблем завдяки об'єднанню зусиль різних економічних суб'єктів і використанню ефекту взаємодії [2, с. 70].

Г. Семенов та О. Богма стверджують, що кластери дають можливість підприємствам та регіонам розвиватися динамічно завдяки формуванню нового рівня відносин, які засновані на порядності і довірі між усіма учасниками [3, с. 11].

М. Кропивко, Д. Мазоренко, І. Белебежа та В. Бакум переконані, що можливість одержання кращих економічних результатів у кластері досягається за рахунок використання переважно горизонтальних зв'язків, спеціалізації та компліментарності учасників (структурно-функціональної взаємодоповнюваності їх у виробничому процесі) [4, с. 8].

В. Геєць стверджує, що кластери дають можливість більш повно використовувати інфраструктурний потенціал регіону завдяки симбіозу та взаємозалежності між різними бізнес-суб'єктами на принципах синергізму [5, с. 10].

Г. Шкурін розглядає кластерний принцип відносин як ефективний засіб взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування та суб'єктів підприємницької діяльності у відповідних галузях [6, с. 125].

На думку М. Войнаренка, використання кластерних технологій дозволяє реалізувати концепцію конструктивного взаємовигідного діалогу влади, бізнесу та інституцій, в основі якої лежить: схожість цільових орієнтирів учасників об'єднання, необхідність державної підтримки цільових проектів та програм, потреба в активізації інноваційних можливостей підприємництва, впровадження ідеології партнерства [7, с. 27-28].

На думку Ю. Костинця [8], кластеризація забезпечує підвищення конкурентоспроможності національної економіки, посилення її інноваційної складової, покращення якості освіти, узгодження інтересів влади та бізнесових структур тощо.

В кластерному управлінні передумовою його ефективності є організація та проведення маркетингових досліджень з метою визначення конкурентоспроможності кластерів (порівняння результативності та ефективності їх діяльності з показниками аналогічних об'єднань; аналіз відповідності їх результатів основним показникам (індикаторам) економічного розвитку території діяльності кластеру.

Е. Бергман та Е. Фезер розглядають п'ять концепцій промислових кластерів: екстернальних економік; інноваційного середовища; узгоджень (коопераційної) конкуренції; міжфірмового суперництва і траєкторії залежності [9]. Альтернативні концепції в цілому співпадають з точкою зору М. Портера на взаємодію між підприємствами, галузями, державними і змішаними інститутами, що впливають на інновації, конкурентоспроможність та економічне зростання.

Діяльність багатьох кластерних утворень продемонструвала вищий рівень їх результатів та конкурентні переваги порівняно із діяльністю суб'єктів господарювання, які не входять до складу певних структурних об'єднань, тобто кластерам належить провідна роль у досягненні конкуренто-

спроможності [10]. При цьому однією із головних задач у системі підвищення конкурентоспроможності національної економіки є виявлення потенціалу внутрішньогалузевої кластеризації або кластеризації на рівні регіону.

Підтримуємо позицію, що кластерну стратегію управління економічним розвитком необхідно розглядати як сукупність дій та планів уряду країни (державна економічна політика), щодо впровадження мережевого принципу організації управління з метою переходу на кластерну модель розвитку, кінцева мета впровадження якої полягає в підвищенні добробуту громадян за рахунок прискорення зростання економіки. В основі формування кластерної стратегії лежать принципи кластерної політики [1]. Відповідно, управління стратегічним розвитком підприємств легкої промисловості доцільно здійснювати в межах кластерної стратегії розвитку галузі.

Організаційною основою реалізації кластерної політики є механізм кластерного управління. Враховуючи всі характерні особливості зовнішнього і внутрішнього середовища галузі легкої промисловості, механізм управління стратегічним розвитком легкої промисловості доцільно представити у вигляді блок-схеми, що наведено на рис. 1.

Рис. 1. Механізм управління стратегічним розвитком підприємств легкої промисловості, розроблено автором

Визначено, що механізм управління стратегічним розвитком підприємств легкої промисловості необхідно розглядати як системну сукупність блоків: аналітичного, цільового, планового, програмно-функціонального та оціночного.

Особливістю кожного з блоків є наявність різних методів і підходів – як загальних, та і спеціальних. Враховуючи чітку послідовність процесу, його циклічність, наведену схему запропоновано вважати загальною моделлю управління стратегічним розвитком підприємств легкої промисловості.

Відповідно, необхідно визначити найбільш значущі фактори стратегічного розвитку, на основі чого побудувати модель управління стратегічним розвитком задля досягнення позитивних ефектів. Для того, щоб підтвердити значущість саме цих чинників та виявити їх залежності, слід здійснити кореляційно-регресійний аналіз.

Оцінимо багатофакторне рівняння регресії (1) для всіх груп чинників виду:

$$Y = b_0 + b_1 X_1 + b_2 X_2 + \dots + b_n X_n + C, \quad (1)$$

де Y – залежна змінна;

$X_{1,2,\dots,n}$ – незалежні змінні;

n – кількість незалежних змінних;

b_0 – вільний член рівняння;

$b_{1,2,\dots,n}$ – оцінки параметрів рівняння регресії;

C – залишки.

Спочатку слід побудувати регресію економічного розвитку легкої промисловості та визначити силу залежності між чинниками за 2013-2017 рр. Визначимо залежність фінансового результату підприємств легкої промисловості як основного індикатора ефекту стратегічного розвитку (Y) від частки підприємств легкої промисловості у загальній кількості промислових підприємств в Україні (X_1), частки легкої промисловості у валовій продукції промисловості України (X_2), індексу продукції легкої промисловості (X_3), кількості інноваційно активних підприємств (X_4) та індексів цін виробників промислової продукції (X_5).

У таблиці 1 наведено статистичні дані для побудови рівняння регресії економічного розвитку підприємств легкої промисловості України.

Таблиця 1. Статистичні дані економічного розвитку підприємств легкої промисловості України за 2013-2017 рр., складено автором

Роки	Y	X1	X2	X3	X4	X5
2013	255,3	13,59	0,982579	94,2	71	101,7
2014	-478,7	13,44	1,134597	98,6	82	131,8
2015	867,6	13,72	1,350252	92,0	40	125,4
2016	1641,2	14,09	1,351659	102,2	34	135,7
2017	1332,7	13,34	1,295536	107,2	28	116,5

Примітка: Y – фінансовий результат підприємств легкої промисловості; X_1 – частка підприємств легкої промисловості у загальній кількості промислових підприємств в Україні; X_2 – частка продукції легкої промисловості у валовій продукції промисловості України; X_3 – індекс продукції легкої промисловості; X_4 – кількість інноваційно активних підприємств; X_5 – індексів цін виробників промислової продукції.

Для визначення залежності фінансового результату від чинників, що впливають на нього, будуються кореляційна матриця (рис. 2).

	<i>Y</i>	<i>X1</i>	<i>X2</i>	<i>X3</i>	<i>X4</i>	<i>X5</i>
<i>Y</i>	1					
<i>X1</i>	0,508	1				
<i>X2</i>	0,729	0,404	1			
<i>X3</i>	0,464	-0,177	0,332	1		
<i>X4</i>	-0,953	-0,315	-0,829	-0,468	1	
<i>X5</i>	0,161	0,450	0,665	0,207	-0,189	1

Рис. 2. Кореляційна матриця залежності фінансового результату підприємств легкої промисловості від чинників, що впливають на нього, розраховано автором

На перетині стовпчиків і рядків знаходиться коефіцієнт кореляції, який набуває значення в межах $[-1; 1]$. Якщо коефіцієнт кореляції знаходиться в межах $[-0,2; 0]$ і $(0; 0,2]$ – дуже слабка кореляція; $[-0,5; -0,2]$ і $(0,2; 0,5]$ – слабка кореляція; $[-0,7; -0,5]$ і $(0,5; 0,7]$ – середня кореляція; $[-0,9; -0,7]$ і $(0,7; 0,9]$ – сильна кореляція; $[-1; -0,9]$ і $(0,9; 1]$ – дуже сильна кореляція.

Здійснений аналіз (рис. 3) дозволив встановити, що фінансовий результат підприємств легкої промисловості (*Y*) має слабку кореляцію з індексом цін виробників промислової продукції (*X₅*), середню кореляцію із показниками частки підприємств легкої промисловості у загальній кількості промислових підприємств в Україні (*X₁*) та індексу продукції легкої промисловості (*X₃*) та сильну кореляцію з часткою продукції легкої промисловості у валовій продукції промисловості України (*X₂*) та кількістю інноваційно активних підприємств (*X₄*). Тепер слід виключити фактори, які мають слабку кореляцію і збудувати рівняння регресії *Y* від *X₂* та *X₄*, обравши метод найменших квадратів, оскільки він дозволяє отримати такі оцінки параметрів, за яких сума квадратів відхилень фактичних значень результативної ознаки від розрахункових мінімальна. В результаті отримано рівняння регресії виду:

$$Y = 4026,12 - 1046,37X_2 - 39,66X_4 \quad (2)$$

Тепер слід оцінити модель на адекватність та відповідність реальним даним за коефіцієнтом детермінації R^2 (R-squared), критерієм Стьюдента *t*-statistics, критерієм Фішера (F-statistic), оцінкою залишків рівняння та оцінкою прогнозних та фактичних значень *Y*.

Коефіцієнт детермінації виступає в якості однієї з найбільш ефективних оцінок адекватності регресійної моделі, міра якості рівняння регресії, характеристика прогнозної сили аналізованої регресійної моделі. R^2 визначає залежність результативного показника (*Y*) – в даному випадку показника фінансового результату підприємств легкої промисловості - від усіх чинників, знаходиться в межах від $(0; 1)$, якщо $R^2 \rightarrow 1$, то між змінними існує тісний зв'язок, тобто модель є адекватно та відповідає реальним даним, якщо $R^2 \rightarrow 0$ – навпаки. В нашому випадку $R^2 \approx 0,921 \rightarrow 1$, це означає, що фінансовий результат підприємств легкої промисловості (*Y*) має сильну залежність від частки продукції легкої промисловості у промисловості України та кількості інноваційно активних підприємств.

Критерій Стьюдента *t*-statistics дає спостережуване значення *t*-статистики. Його значення використовується для перевірки значущості

відповідної оцінки параметра регресії. Є дві гіпотези: гіпотеза H_0 про рівність нулю відповідного коефіцієнта (фактор X не впливає на Y); гіпотеза H_1 про нерівність нулю відповідного коефіцієнта (фактор X впливає на Y). У нашому випадку виконується гіпотеза H_1 (t-statistics $X_2 = -0,56$; t-statistics $X_4 = -3,14$), тобто частка продукції легкої промисловості у промисловості України (X_2) та кількість інноваційно активних підприємств (X_4) впливають на фінансовий результат підприємств легкої промисловості (Y).

Критерій Фішера F-Statistic служить для перевірки моделі на адекватність з використанням значення ймовірності. Є дві гіпотези: гіпотеза H_0 про рівність нулю всіх коефіцієнтів регресії (модель не є адекватною); гіпотеза H_1 про нерівність нулю (модель адекватна). Якщо значення ймовірності менше прийнятого значення α (5%), то нульова гіпотеза відкидається. Всі коефіцієнти побудованої регресії не дорівнюють 0 (-1046,37 та -39,66) та F-Statistic (0,08) менше прийнятого значення α , отже виконується гіпотеза H_1 – побудована модель є адекватною та може бути використана для прогнозування фінансового результату підприємств легкої промисловості України.

Визначимо залежність рентабельності підприємств легкої промисловості як основного індикатору ефективності стратегічного розвитку (Y) від кількості зайнятих працівників у легкій промисловості (X_1), обсягу прямих іноземних інвестицій (X_2), індексу капітальних інвестицій (X_3), обсягу виробництва продукції легкої промисловості (X_4) та обсягу реалізації продукції підприємств легкої промисловості (X_5) і кількості інноваційно активних підприємств (X_6).

У таблиці 2 наведено статистичні дані для побудови рівняння регресії ефективності стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості України.

Таблиця 2. Статистичні дані ефективності розвитку підприємств легкої промисловості України за 2013-2017 рр., авторська розробка

	y	X1	X2	X3	X4	X5	X6
2013	4,4	125,4	146,1	101,7	12420,5	10482,7	71
2014	-0,4	111,5	132,4	105,7	15136,3	12730	82
2015	7,6	108,8	113,6	135,9	21691	18906,8	40
2016	9,1	115,7	113,8	167,7	25955,3	22278,6	34
2017	6,9	122,4	121,3	113,8	31895,3	27525,7	28

Примітка: Y – рентабельність підприємств легкої промисловості; X_1 – кількість зайнятих працівників у легкій промисловості; X_2 – обсяг прямих іноземних інвестицій; X_3 – індекс капітальних інвестицій; X_4 – обсяг виробництва продукції легкої промисловості; X_5 – обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості; X_6 – кількість інноваційно активних підприємств

Для визначення залежності фінансового результату від чинників, що впливають на нього, будується кореляційна матриця (рис. 3).

На перетині стовпчиків і рядків знаходиться коефіцієнт кореляції, який набуває значення в межах [-1; 1]. Якщо коефіцієнт кореляції знаходиться в межах [-0,2; 0) U (0; 0,2] – дуже слабка кореляція; [-0,5; -0,2) U (0,2; 0,5] – слабка кореляція; [-0,7; -0,5) U (0,5; 0,7] – середня кореляція; [-0,9; -0,7) U (0,7; 0,9] – сильна кореляція; [-1; -0,9) U (0,9; 1] – дуже сильна кореляція.

	Y	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6
Y	1						
X_1	0,084829	1					
X_2	-0,66132	0,576395	1				
X_3	0,739397	-0,38325	-0,78976	1			
X_4	0,666507	0,03321	-0,74959	0,474267	1		
X_5	0,676241	0,024196	-0,7575	0,477692	0,999714	1	
X_6	-0,90081	-0,02131	0,791715	-0,6309	-0,91603	-0,92286	1

Рис. 3. Кореляційна матриця залежності фінансового результату підприємств легкої промисловості від чинників, що впливають на нього, розраховано автором

Здійснений аналіз (рис. 3) дозволив встановити, що рентабельність підприємств легкої промисловості (Y) має слабку кореляцію з кількістю зайнятих працівників (X_1), середню кореляцію із такими показниками, як обсяг прямих іноземних інвестицій (X_2); індекс капітальних інвестицій (X_3), обсяг виробництва продукції легкої промисловості (X_4); обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості (X_5) та сильну кореляцію із таким показником, як кількість інноваційно активних підприємств (X_6).

Тепер слід виключити фактори, які мають слабку кореляцію і збудувати рівняння регресії Y від X_3 , X_5 та X_6 , обравши метод найменших квадратів, оскільки він дозволяє отримати такі оцінки параметрів, за яких сума квадратів відхилень фактичних значень результативної ознаки від розрахункових мінімальна. Отримано рівняння регресії виду:

$$Y = 26,576 + 0,016X_3 - 0,001X_5 - 0,266X_6 \quad (3)$$

$R^2 = 0,98 \rightarrow 1$, це означає, що рентабельність підприємств легкої промисловості (Y) має сильну залежність від індексу капітальних іноземних інвестицій (X_3), обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості (X_5) та кількість інноваційно активних підприємств легкої промисловості (X_6).

За критерієм Стюдента t -statistics виконується гіпотеза H_1 (t -statistics $X_3 = 0,614$; t -statistics $X_5 = -2,509$; t -statistics $X_6 = -3,948$), тобто індекс капітальних іноземних інвестицій (X_3), обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості (X_5) та кількість інноваційно активних підприємств легкої промисловості (X_6) впливають на рентабельність підприємств легкої промисловості (Y).

Відповідно до отриманого значення критерію Фішера F -Statistic нульова гіпотеза відкидається. Всі коефіцієнти побудованої регресії не дорівнюють 0 та F -Statistic (0,18) менше прийнятого значення α , отже виконується гіпотеза H_1 — побудована модель є адекватною та може бути використана для прогнозування ефективності підприємств легкої промисловості України.

В табл. 3 узагальнено отримані результати кореляційно-регресійного аналізу чинників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості.

Таблиця 3. Результати кореляційно-регресійного аналізу чинників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості, авторська розробка

Цільовий показник	Чинники впливу	Коефіцієнт детермінації R^2	F-критерій
Фінансовий результат підприємств легкої промисловості	- частка продукції легкої промисловості у промисловості України (X_2) - кількість інноваційно активних підприємств (X_4)	0,921	0,08
$Y = 4026,12 - 1046,37X_2 - 39,66X_4$			
Рентабельність підприємств легкої промисловості	X_3 - індекс капітальних інвестицій; X_5 - обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості; X_6 - кількість інноваційно активних підприємств	0,98	0,18
$Y = 26,576 + 0,016X_3 - 0,001X_5 - 0,266X_6$			

Висновки. Підсумовуючи, можемо відзначити, що найбільш значущими чинниками стратегічного розвитку легкої промисловості України є динаміка капітальних інвестицій, інноваційна активність підприємств легкої промисловості, обсяг реалізації продукції підприємств легкої промисловості. Отримані моделі регресії можуть бути використані для прогнозування цільових показників стратегічного розвитку підприємств легкої промисловості України.

Наступним кроком після визначення найбільш значущих чинників стратегічного розвитку легкої промисловості України доцільно обґрунтувати напрям реалізації конкурентної стратегії.

1. Афтандіянц М. В. Кластерна стратегія управління економічним розвитком. Кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» (Економічні науки). Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2018. 232 с.

2. Каніщенко Н.Г. Формування національних галузевих кластерів в умовах інтернаціоналізації / Н.Г. Каніщенко // Формування ринкових відносин в Україні: [зб. наук. праць / наук. ред. І.К. Бондар]. К., 2006. Вип. 4 (59). С. 70-74

3. Семенов Г.А. Кластери підприємств як передумова активізації розвитку регіональної економіки / Г.А. Семенов, О.С. Богма // Економіка та держава. 2006. №4. С. 11-13

4. Кропивко М.Ф. Особливості формування регіональних агропромислових кластерів / М.Ф. Кропивко, Д.І. Мазоренко, І.О. Белебега, В.В. Бакум // Економіка АПК. 2008. №10. С. 7-15

5. Геєць В. Кластери і мережеві структури в економіці — тема досить цікава, але на сьогодні ще до кінця не вивчена / В. Геєць // Економіст. 2008. №10. С.10-11.

6. Шкурін Г.Т. Кластерний принцип соціально-економічних відносин у підвищенні рівня життя сільського населення / Г.Т. Шкурін // Економіка АПК. 2008. №2. С. 124-129

7. Войнаренко М. Кластери як полюси зростання конкурентоспроможності регіонів / М. Войнаренко // Економіст. 2008. №10. С. 27-30

8. Костинець Ю.В. Роль кластерних стратегій у підвищенні конкурентоспроможності національної економіки України / Ю.В. Костинець // Актуальні проблеми економіки. 2018. № 3. С. 21-28

9. Bergman E., Feser E. Industrial and Regional Clusters: Concepts and Comparative Applies // <http://www.rri.wvu.edu/WebBook/Bergman-Feser/chapter2.htm>

10. Пушкар Т.А. Світовий досвід формування й розвитку мережових і кластерних об'єднань / Т.А. Пушкар, В.Г. Федорова // Економічний часопис - XXI. 2011. № 11/12. С. 68-71.

1. Aftandilants M. V. Klasterna stratehiia upravlinnia ekonomichnym rozvytkom. Kvalifikatsiina naukova robota na pravakh rukopysu. Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata ekonomichnykh nauk (doktora filosofii) za spetsialnistiu 08.00.03 «Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom» (Ekonomichni nauky). Kyivskiy natsionalnyi universytet tekhnolohii ta dyzainu, Kyiv, 2018 232 s.

2. Kanishchenko N.H. Formuvannia natsionalnykh haluzevykh klasteriv v umovakh internatsionalizatsii / N.H. Kanishchenko // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini: [zb. nauk. prats / nauk. red. I.K. Bondar]. K., 2006. Vyp. 4 (59). S. 70-74.

3. Semenov H.A. Klastery pidpriemstv yak peredumova aktivizatsii rozvytku rehionalnoi ekonomiky / H.A. Semenov, O.S. Bohma // Ekonomika ta derzhava. 2006. №4. S. 11-13

4. Kropyvko M.F. Osoblyvosti formuvannia rehionalnykh ahropromyslovykh klasteriv / M.F. Kropyvko, D.I. Mazorenko, I.O. Belebekha, V.V. Bakum // Ekonomika APK. 2008. №10. S. 7-15

5. Heiets V. Klastery i merezhevi struktury v ekonomitsi - tema dosyt tsikava, ale na sohodni shche do kintsia ne vyvchena / V. Heiets // Ekonomist. 2008. №10. S.10-11.

6. Shkurin H.T. Klasterniy pryntsyyp sotsialno-ekonomichnykh vidnosyn u pidvyshchenni rivnia zhyttia silskoho naselennia / H.T. Shkurin // Ekonomika APK. 2008. №2. S. 124-129

7. Voinarenko M. Klastery yak poliusy zrostantia konkurentospromozhnosti rehioniv / M. Voinarenko // Ekonomist. 2008. №10. S. 27-30

8. Kostynets Yu.V. Rol klasternykh stratehii u pidvyshchenni konkurentospromozhnosti natsionalnoi ekonomiky Ukrainy / Yu.V. Kostynets // Aktualni problemy ekonomiky. 2018. № 3. S. 21-28

9. Bergman E., Feser E. Industrial and Regional Clusters: Concepts and Comparative Applies // <http://www.rri.wvu.edu/WebBook/Bergman-Feser/chapter2.htm>

10. Pushkar T.A. Svitoviy dosvid formuvannia y rozvytku merezhevykh i klasternykh obiednan / T.A. Pushkar, V.H. Fedorova // Ekonomichniy chasopys - KhKhI. 2011. № 11/12. S. 68-71